

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין התנאי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- בחנוכה הזה תתחיל מחדש!
- אל תרוץ! זה יגיע מהר
- הצדיק שמעיר את אנשיו בחצות
- התמודדות בין כוחות: יעקב ועשיו
- למה לא התפללת?!
- התורה הזמנית:
- בקשת השלום
- למצוא תמיד את ה!
- הניצחון של חנוכה
- איך התמודדים עם צער?
- לדעת 'לכבוד' ילד
- חג של הודאה: למה דוקא חנוכה?
- המשך הלכות תפילין

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מגיע חנוכה חדש - שבו תזכה לדעת שה' איתך!

יום ב"ה יום ד ויאצא תפיצו

וימי חנכה ממקמטין ובאין. ובודאי נעשה בכל שנה ושנה ענין חנפת הבית שגולה אדוננו מורנו ורבנו זכורנו לברכה, שקפי הסלח נא של יום הפסחים וכו'. פי הלא סוף כל סוף בודאי יבנה בית המקדש במהרה בימינו, וכל שנה ושנה נבנה מעט מעט, עד שיהיה נשלם מהרה. ועל כן בכל שנה ושנה צריך שיהיה לכל אחד מיתרואל חלק בחנפת הבית, וזה זוכה כפי הסלח נא של יום פסח. וגם עתה עדין צריכין להתפלל שיתקבל הסלח נא של יום פסח. פי בכל יום צריכין לשוב להשם יתברך, שיהיה בחינת קדשת יום פסח שממשיכין בכל השנה פלה. וכמו כן זוכין לחנפת הבית שהוא בחינת הארת בת ותלמיד להודיע לדרך מעלה ולדרך מטה גולתו ומלכותו יתברך וכו'. והעקר הוא להודיע בזה העולם השפל לכל המנוחים מאד מאד, פי מלא כל הארץ גבורה, בבחינת הקיצו ודענו שזכינו עפר וכו' וכו'. וזואלד ברה"ק הארציקער [אחי כלבני], אל זקיני געניכם דברים נוראים חדשים פאלה. באמת בכל יום ובכל עת הם חדשים אצלי לגמרי, ואני יכול להסיח דעתי מלהתפלל על נפלאות פאלה חדשים פאלה, ומקריחים לכל אדם מאד מאד להחיותו ולעוררו ולהקיצו ולהקיצו מכל מקום שהוא וכו'. אשתינו שזכינו לשמע על זאת יתר מזה אי אפשר להאריך על פני השדרה. אך לא יכלתי להתאפק מלהודיעך על פני דברים האלה המתחזקים הרבה. ויהי רצון שיעשו רשעים בלבבכם לטובה לקיים בקשיטות באמת ובתמימות למען ייטב לכם לעד בזה ובבא לצח נתן מברסלב:

לך לאט, תגיע מהר

כדי לזכות לתפילות טובות ולישועות עלינו לא להיבהל מהמתנה, ומי שיוודע להתגעגע לא מפחד לחכות לישועה.

מתנפלים עליה ונשארים שם. הצדיקים וההולכים בעקבותיהם יודעים לחכות, ואינם נרתעים להיות כביכול אחרונים. זו התאחרות של זריזים, כי הצדיק זריז מאוד, וזריזותו אינה מביאתו לידי בהילות. הוא מגיע ראשון לתפילה ולא בהול לצאת ממנה, נכנס

עשיו מציע 'נסעה ונלכה', ויעקב נענה: לך קדימה, בבקשה השג אותי, כי את מה שאני רוצה להשיג אי אפשר לחטוף, צריך להמתין לו.

ראשון לשבת ולא נחפז להוציאה.

ההתאחרות היא היפוכה של דחיקת השעה, ויעקב כל ימיו חרד מפני דחיקת השעה, עד שלפני מותו הוא מייסר ומקנטר את ראובן בכורו על התנהגות של 'פחז כמים'. הגאולה מוכנה למשתהים עברה, ויעקב אבינו מבקש להעביר לבניו את סוד הקץ האחרון, הסוד של כל הישועות ברוחניות ובגשמיות שכל אחד צריך בכל הדורות: תלמד להתממה ולחכות לה'.

אתנהלה לאיטי

עשיו מציע 'נסעה ונלכה', ויעקב נענה 'יעבור נא אדוני לפני עבדו ואני אתנהלה לאיטי'. לך קדימה, בבקשה השג אותי, כי בלאו הכי את מה שאני רוצה להשיג אי אפשר לחטוף, צריך להמתין על זה הרבה.

המדרשים מתארים הסכם חלוקה קדום שעשו ביניהם יעקב ועשיו עוד בטרם בואם לעולם, עשיו בחר את העולם הזה ויעקב את העולם הבא. אבל בסופו של דבר יעקב לוקח חלקים גם בעולם הזה, ברכה למשל, ומשפחה. העולם הבא שיעקב אבינו בחר לעצמו אינו נמצא רק בעולם הנשמות, הרי רק כאן אפשר להיות יהודי ולקיים מצוות.

יעקב אבינו בחר לעצמו ולצאצאיו סוג אחר של עולם הזה, אם עשיו בהול להניח ידיו על העולם 'הזה', לחטוף ולהשתלט תיכף ומיד על מה שהעיניים רואות, לאכול את תאוות האכילה ולאגור תאוות מומן, יעקב ממתין בצד, הוא ייקח את העולם 'הבא', דהיינו העולם שמאחר ובא אחרי שהתאוה מתפוגגת ואז השכל מאיר, העולם שצריכים להמתין עבורו, ואל העולם הזה הוא מקדים להגיע.

אחת התמיהות שמעוררת הפרשה והתעסקו בה רבות מדרשים ומפרשים היא התנהגותו הענוותנית של יעקב אבינו כלפי עשיו אחיו. הוא ממליך אותו עליו לאדון ומשפיל עצמו למדרגת עבד, מפיס אותו במתנות ומשתחוה לו שבע פעמים, שוב ושוב זוכה עשיו בתואר 'אדוני' ויעקב מצטנע תחת השם 'עבדך'. דרכיהם נפרדות כאשר עשיו מקבל זכות קדימה ויעקב מתנצל על התנהלותו האיטית לרגל המלאכה הילדים.

ההכנעה הזו יש מדרשים שדרשוה לשבח ויש שביקרוה, אנו בכל אופן יכולים ליהנות מאחד הסודות החשובים של אבינו יעקב, לכשנצרך את ההנהגה הזו לדרכו הכללית של יעקב אבינו נגלה עצה נפלאה עימה צלח שנים של התמודדות עם דוד רמאי ואח רשע ושאר ניסיונות.

ממתנינים לתיקונם

האיטיות מבדילה את יעקב אבינו מאותם טיפוסים שמלווים אותו בפרשות האחרונות, עשיו ולבן. שניהם נהנים מיתרון, עשיו נולד בכור ואהוב על אביו, יעקב הוא אחיו הצעיר, לבן עשיר ובעל נכסים ויעקב בחור מבוגר וחסר כל, ולמרות זאת משניהם הוא יוצא וידו על העליונה, מעשיו הוא נוטל את הבכורה והברכה ומלבן את בנותיו ונכדיו צאנו עבדיו ושפחותיו.

וכל זאת למרות שאף פעם הוא אינו ממחר להשיג לא את עשיו ולא את לבן. הכל מאוחר אצל יעקב אבינו, ובסוף הוא מגיע ראשון. האיחור והאיטיות מהסוג הזה הם סימן היכר של הקדושה, הרשעים מצליחים באופן מיידי, קרנם עולה במהירות והם קופצים בראש, הצדיק 'הולך ואור עד נכון היום', לאט, באיחור, ישועה שהולכת ומתפתחת צעד אחר צעד.

יעקב אבינו מתאחר ומתעכב מפני שהוא עסוק בתיקון העולם, וכל מה שכרוך בתיקון דורש המתנה והשתתות. יש בשיהוי הזה ענווה והכנעה ויש בזה גם חכמה, הכסיל בחושך הולך לפי שהלילה מקדים ליום ואין לו פנאי להמתין לאור יום, אבל יעקב אבינו כשיורד עליו הלילה הוא ממתין לאור יום. כך הוא מתאחר בבית לבן, כך במעבר יבוק הוא מתאחר כדי לסוב על עקבותיו ולהביא פכים קטנים שנשכחו מאחור, ובסוף הפרשה הוא מתאחר אחרי עשיו וממליץ לו ללכת לפניו.

עולם התיקון נמצא כאן ועכשיו אלא שהוא לא נראה במבט ראשון, החיצונית קופצת לעיניים, והרשעים

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות הדר	משנה בורה ה"ב	דף הובנו נדרים	י"מ מוהר"ת
שבת	טז	יט.	יז	ה.	מו	ד
א	יז	יט:	יח	ה.	מו	ה
ב	יח	כ.	יט	ה:	מז	ו
ג	יט	כא:	כ	ו.	מט	ז
ד	כ	כב.	כא	ו:	נ	ח
ה	כא	כב:	כב	ז.	נא	ט
ו	כב	כג.	כג	ז:	נב	י

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ל"ג

עיון

דרך ישנה

זה דבר פלאי, אנחנו הרי יודעים שתלמידי הבעל שם טוב הקדוש היו מתבודדים גדולים, על החצות הם שמרו באופן נורא, וכך גם שמרו על תפילה בזמנה, והעיקר היה אצלם תפילת 'ותיקין'.

והנה, לא מדברים כלל מהבעש"ט הק' מהדברים האלה...

תתיישבו פעם ב'מלוח מלכה' אצל העולם, ותדברו שם שדרך הבעש"ט הק' היתה התבודדות, אף אחד לא מדבר ולא מזכיר כלל מזה, מדברים שם כמעט רק ממופתים. הבעש"ט הוא הרי מלא ממופתים, אז כל אחד כמה שהוא זוכר יותר מעשה או מופת, זה מה שמדברים ממנו.

אבל אצל אנשי רבינו אינו כן, רבינו ג"כ מלא מופתים, אבל ביקש שנדבר רק מעצותיו הק' איך להתקרב להשי"ת, שנזכה לקיים אותם.

ענין ה'אהבה' שרבינו הרבה לדבר עליה [חיי"מ סי' תע"א], אהבת ישראל בכלל לכל היהודים, או האהבה לאלה שהולכים קצת בדרכו, היא הרי גדולה ועצומה... הרי אי אפשר לצייר את גודל האהבה שהיה לרבינו אליהם, למען זה, רבינו הקריב את האשת נעורים, ואת הבנים היקרים שהיו לו, הבנים הזכרים... ורבינו עצמו נפטר כ"כ צעיר בגלל זה, וכל זה בגלל שהוא רצה רק שהענין ישאר...

הבעש"ט הק' הוא הרי גדול ונורא, הרי מובא שהוא היה רבן של כל ישראל, הרבי של כל הרבי"ס, ועכ"ז נשכחה כליל הדרך הזו של הבעש"ט, לא מדברים כלל מהדרך הזאת, או שלועגים או שאומרים 'אה, זה היה פעם, אבל היום זה כבר לא, היתה פעם חבריא שהיו שכיכים לכאלו עניינים, ללכת ליערות, לשדות, להתבודד, ולומר חצות, אבל לא בשבילי, לי זה לא שייך'. כזו הסתרה יש.

אבל רבינו אמר, 'לא! זוהי הדרך הישנה, ואסור לה להשתנות', וכחו הוא גדול ונורא, להביא אותנו בעצותיו לידי קיום בפועל, שנזכה גם היום להיות ממש כשם שהיו בימי הבעש"ט הק'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

כשאדם נמצא בין חברים שיושבים בסעודה או באסיפה או שיעור ומתחילים לדבר שם לשה"ר, אם אינו יכול להוכיח או לשנות נושא, יש לקום ולצאת משם, כדי להנצל מאיסור שמיעת לשה"ר. אם אינו יכול, כגון במכונת באמצע נסיעה, יסתום אוזניו.

ואם הוא חלש אופי ומרגיש שאינו יכול לקיים העצות הנ"ל, אם בשעה שנכנס למקום לא עסקו בלשה"ר יוכל להנצל מאיסור דאורייתא דשמיעת לשה"ר ע"י ג' תנאים: א. יחליט החלטה אמיתית שדבריהם לא מעניין אותו כלל. ב. להחליט שאינו מאמין למה שמספרים. ג. לא יראה שום סימן הסכמה לדבריהם, כמו חיוך או נענוע ראש, שבכך עובר על איסור חנופה.

ואם היה יכול לצאת משם, אין מועיל לו ג' תנאים אלה, ועובר מדרבנן. ואם כבר היו מדברים כשנכנס לשם, אף בג' תנאים אלה עובר מדאורייתא על איסור שמיעת לשה"ר. (קיצור הל' לשה"ר פ"ו סעיף רז)

ורבינו ז"ל בודאי לא מסכים שיהיה

בינינו חס ושלוה מחלקת:

נתיב צדיק ענ

מלחמת יעקב ועשו

כן, הגוף יכול להתגבר מצידו לקחת הכל ולהפיל לגמרי את האדם (האריז"ל, ליקו"ה ראש חודש ו' - נ"ב).

ישלח - דרך שלישית נגד עשו הוא מלחמה: להתעורר למלחמה בכל הכח והעוז, בלא להתבלבל ולפחד כלל, כי ה' הבטיח לנו שהוא הולך עמנו תמיד. והבחירה תמיד ביד האדם לצאת למלחמה.

ישלח - עוד למדים אנו מאופן המלחמה נגד עשו, שיש לחלק לפני המלחמה את המחנה לשניים, שאם חס ושלוה עשו יכה ויהרוג מחנה אחד, לכל הפחות 'היה המחנה הנשאר לפליטה', כלומר להכין שני מהלכים למלחמה, מהלך אחד לכתחילה בו הוא מתכוון לנצח את עשו לגמרי. אך יכין גם מהלך אחר, שיקבע בליבו שאם חס ושלוה לא יצליח, הוא לא יתן לעצמו לפול לגמרי, אלא יחטוף טוב כל מה שיכול (ליקו"ה ראש חודש ו' - נ"ב).

ישלח - בפרשה זו מתעלה יעקב לדרגא גבוהה יותר להיות קרוי בשם 'ישראל' [נלחמת] עם אלוקים ותוכל, כי איש הישראלי נקרא בשם ישראל רק כאשר הוא רוצה לעלות מדרגא לדרגא (ליקוטי הלכות תפילין ו' - כ').

ישלח - יעקב נקרא 'ישראל' על שם המלחמה - 'שרית' ולא בשם 'מיכל' מלשון 'ותוכל', על שם יכולת ההצלחה. כי העיקר הוא המלחמה עצמה, ואין חילוק אם בסוף היה נצחון בפועל.

ישלח - פרשה זו מלמדת אותנו איך לעמוד לפני עשו שאינו מכיר בחן וחשיבות של הקדושה, ומדמה לנו כאילו כל החשיבות והחן הוא אצלו, ולהראות לו האמת שהחן האמיתי נמצא אצלו - 'ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך' (ע"פ ליקו"מ סי' א')

ישלח - לא תמיד אפשר להסביר לעשו שהחן האמיתי הוא אצלנו, אבל לכל הפחות לעמוד לפניו בעזות דקדושה להיות חזקים אצל עצמנו בהכרה ברורה שהחן האמיתי הוא בצד הקדושה - 'כי חנני אלוקים' - ה' בירך אותנו בחן, ושלא יהיה לנו שום צד בלבול בשעה שעשו מתגבר לפנות אותנו כאילו שיש לו חן ויופי (שם).

ישלח - בפרשה זו למדים אנו העצה נגד עשו, והוא: 'תפילה' וצעקה לה'. לפרש היטב את התפילה, לא לחסוך במילים. מתחילה בקשה כללית 'הצילני נא' ואחר כך לפרט בפרטיות: ממה אנו רוצים להנצל, ממי יש לנו פחד, ולמה אנו כה מפחדים (זה"ק).

ישלח - עוד למדים אנו איך להתכונן עם דורון לעשו. כי במלחמה עם היצר הרע המפתה את הגוף, בהכרח לתת לו מעצמנו קצת 'מים אחרונים', שאם לא כן יתגבר עשו לקחת הכל. והיינו שצריך האדם לתת מצד עצמו לגוף, קצת חיות גשמי, אכילה שינה וכדומה, ושהאדם עצמו ישלט בכמות והמספר שנותן לעשו, שאם לא

הליכות

שיחות ומנהגים

עבודת השם

פל תלמודי חס ושלום:

רבנו אמר: "מען האט נישט אויף זיך קיין צלם אלקים אז מען ענדיגט נישט קיין ש"ס" - "אין מאיר על האדם צלם אלקים, לפני שלומד ומסכים את כל הי"ס".

כשתתקרב מוהר"ת לרבנו, הוציא לו רבנו הנגה פזו שילמד בספר הקדוש 'עין חיים' ומוהר"ת שהתנגד בבית של מתנגדים לא למד זאת בשום פעם, ופנה ואמר זאת לרבנו: "איך ווייס דאך נישט" - "והלא איני יודע ללמוד זאת!".

ענה לו רבנו: "דו זאלסט מאכן א פינטעלעך אז דא ווייסטו נישט, און גיי ווייטער, דו וועסט קומען צום אנדערן מאל וועסטו שוין האבן ווינציגער פינטעלעך" - "אתה למד! והכל מקום שלא בבין, עשה נקדה וסימן שלא הבנת במקום זה. ואחר כך כשתלמד פעם שנייה, תראה שיפחתו הנקדות שפמנת לעצמך על אי הבנתך. והשתלמד עוד פעם, יפחתו עוד הנקדות. וכן בכל פעם, עד שתבין הכל:

(שיח שרפי קודש)

ספר מוהר"ת וְאָמַר: "קָדָם שְׁתַּקְרַבְתִּי לְרַבְנִי, כְּמַעַט הֵייתִי רְחוֹק מִלְמוּד, מִשָּׁם שֶׁרָצִיתִי לְהִיטֵב מִן הַפְּתוּמִיּוּדִים, וְכִינּוּ שָׂבָאתִי לְבֵית הַמְּדֻרָה, וְנִדְמָו לִי אִיזָה מִנְעִיחָה שְׁלֵא הֵייתִי כִּלּוֹת תִּקְרָה לְלַמֵּד כְּרִצּוֹנִי, לְמִדְתִּי אֶף מַעַט. וְלִשְׁתִּי לִי כֹן פִּעַם וַיַּעֲמִים וְשָׁלַח, כִּבְרַתִּי אֲשֶׁרִי מִלְמוּד בְּיוֹם זֶה, וְדַחֲוִיתִי אֶת הַהִתְמַקְדָּה לְיוֹם שֵׁנִי. וְכֵן אָרַע לִי בְּיוֹם שֵׁנִי בְּאֶפְסִים אֲחֵרִים. כִּי בְּיוֹם שְׁלִישִׁי. עַד שֶׁנִּפְלַגְתִּי לְאִישׁ, וַעֲשִׂיתִי בְּטֶלֶן. אֲמַנִּים כְּשֶׁתַּקְרַבְתִּי לְרַבְנִי, אָמַר לִי אֹדוּת זֶה: "מַעַט הָאָה גַם טוֹב" - "אֲבִיטֵל אִיז אויף גוּט", וְכִשְׂבָּאתִי אַחַר כֵּךְ לְבֵית הַמְּדֻרָה, וְרִאִיתִי שְׂאֵינִי כִּלּוֹת לְלַמֵּד תְּרַבָּה פִי אִם מַעַט. וְנִפְתַּחְתִּי בְּדַבְרֵי רַבְנִי: "אֲבִיטֵל אִיז אויף גוּט", לְמִדְתִּי מַעַט. אַחַר כֵּךְ אֲמַרְתִּי לְעַצְמִי, אֲלֹמֹד עוֹד מַעַט, וְלְמִדְתִּי עוֹד מַעַט. וְעַם מַעַט וְעוֹד מַעַט נִעֲשִׂיתִי מִתְמַדִּי.

וְגַם זֹאת הוֹעִיל לִי, מִה שֶׁהוֹסִיף רַבְנִי וְאָמַר, שְׂבַעֲת הַלְמוּד אֵין לְעַמֵּד תְּרַבָּה עַל דְּבַר קִשָּׁה לְהִתְאַמֵּץ לְתַרְנֵן וְלִישֵׁב תְּדַבֵּר בְּשִׁעָה זֹה וְזִקְא, כִּי מַחֲמַת שֶׁתְּרַבָּה פְּעָמִים אֵין וְכֹלְוִי לְתַרְנֵן תְּדַבֵּר בְּשִׁעָה זֹה בְּטֶלֶן מַחֲמַת זֶה זְמַן רַב, עַד שֶׁלְּפָעָמִים נִמְאָס

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה
ביאורים על תורה ל"ג מאמר ב'
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

מי האיש החפץ חיים, אהב ימים לראות טוב (תהלים ל"ד):

[א] הַכֹּלֵל הוּא, שְׁצַרְיָהּ לְבַקֵּשׁ שְׁלוֹם. שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, וְשְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּמַדּוּתָיו. הֵינּוּ שְׂלֵא יִהְיֶה מַחְלָק בְּמַדּוּתָיו וּבְמַאֲרְעוּתָיו, שְׂלֵא יִהְיֶה לוֹ חִלּוּק בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעֵקּוֹ תְּמִיד יִמְצָא בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הֵינּוּ (שם נ"ו): "בַּח אֶהְלֵל דְּבַר בְּאֻלְקִים אֶהְלֵל דְּבַר"; וְעַל יְדֵי מָה יִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעֵקּוֹ, עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת שְׁלוֹם, כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (משלי ג'): "וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם". וְעַל יְדֵי צִדִּיקִים שֶׁנִּקְרְאוּ גַם בְּרִית שְׁלוֹם. וּמִחֲמַת זֶה יְכוּל לְאַהֲבֵת אֶת הַשְּׁלוֹם בְּכָל מְקוֹם הֵן בְּטִיבוֹ וְכוּ, וְיְכוּל לְהִיטֵף שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, וְלְאַהֲבֵת זֶה אֵת זֶה:

ההדגשה בתחילת המאמר שצריך לבקש שלום

רבינו מלמד אונתנו במאמר הקדוש הזה את הדרך לזכות לחיות חיים אמיתיים, וכמו שמתחיל רבינו עם הפסוק "מי האיש החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב", שכדי לחיות צריך לראות תמיד את הימי טוב, גם כשנדמה לו שהימים שעוברים עליו אין בהם טוב, וכמו שמתבאר בהמשך המאמר.

אבל רבינו לא מתחיל מיד עם העניין של הימי טוב והימי רע, אלא מקדים ואומר שהכלל הוא שצריך לבקש שלום, והיינו הן שלום בין ישראל, והן שלום לכל אחד במדותיו ובמאורעותיו, שלא יהיה אצל האדם חילוק בין בטיבו בין בעקו, תמיד ימצא את השי"ת, וזה זוכים ע"י התורה שנקראת שלום, וע"י הצדיקים שנקראים ברית שלום.

וכבר נתבאר במאמר הקודם שיש כאן הדגשה שזהו "הכלל", והיינו שזה הכלל והיסוד לכל עבודת ה', למצוא תמיד את הדרך להתקרב להשי"ת בין בטיבו בין בעקו, אבל עלינו להתבונן עוד בלשון רבינו שהדגיש מאוד את עניין השלום, וכשרבינו מדגיש את הכלל, אינו מדגיש את החלק של למצוא את הימי טוב, שהכלל שצריך תמיד למצוא את הטוב בימים ובמדות ובמקומות ובכל אחד מישראל, כפי שלכאורה היה מתאים יותר לכל המשך המאמר, אלא רבינו מדגיש ומקשר את זה לעניין השלום, שה"כלל" הוא שצריך "לבקש שלום", ועל זה ממשיך ומבאר שיש שלום בין ישראל, ויש שלום אצל האדם בעצמו שיהיה שלום במדותיו ובמאורעותיו, וכן אחר כך מדגיש שהתורה היא שלום וכמו שכתוב וכל נתיבותיה שלום, וכן הצדיקים נקראים שלום, ולכן על ידיהם יכולים לזכות לשלום אצל האדם עצמו, וכן לשלום בין ישראל, ומבואר שיש כאן הדגשה גדולה על עניין השלום, [אף על פי שבהמשך המאמר לכאורה פחות מודגש עניין זה, אבל בתחילת המאמר מודגש העניין מאוד, ומזה מבואר שזהו ממש יסוד העניין].

הפלגת חז"ל על מעלת השלום

ובאמת בדברי חז"ל אנו מוצאים הפלגות גדולות על עניין השלום, וכמו שאמרו חז"ל (בסוף עוקצין) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, וכן במדרש (במדבר רבה יא, ז) הפליגו מאוד במעלת השלום שחתימת התפילה היא בשלום וכן הסיום של ברכת כהנים, [והאריכו שם עוד הרבה על מעלת השלום], כי שלום הוא הדבר שכולל את כל הטוב והברכה, וכן רואים מזה עצמו שנאמר על התורה "וכל" נתיבותיה שלום, שכל התורה כולה היא מפני דרכי שלום וכמו שכתוב וכל נתיבותיה שלום, וכן הוא בלשון הרמב"ם בסוף הלכות חנוכה 'גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם שנאמר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום, ועל פי דברי רבינו כאן מתבאר העניין היטב].

שומר היין

סחורה גנובה בידך, יהודי! מכיר אני בך שבאת זה עתה מעבר לגבול!"
 התחיל רבי דוד להצטק כי אין עמו כל סחורה גנובה, אלא רק הבית אחת מלאה יין שהביא עמו, לצרכי דת היהודים.

"אותי לא תרמה, יהודי!" - שיסעו הקוזאק - "לא יין פשוט הוא, אלא יין-שרף. אני שומר המכס של שר העיר, ולא אתן להבריא אלינו יין מן החוץ!"

מתחנן לפניו רבי דוד: "לא יי"ש, אלא יין סתם, ממדינת בסרביה..." אך הקוזאק בשלו: "אותי לא תוליך שולל! מיד אפתח את החבית ואטעם מן המשקה, אז ניווכח אם הוא יין או יי"ש."

ולא התמהמה הקוזאק אף רגע. ברומח שבידו נקב אח החבית וטעם מן המשקה. היה זה יין. מיד עלה על סוסו והסתלק מן המקום בדהרה. רק רבי דוד ממיקוליב נשאר תקוע במקומו, נדהם ונסער: לשווא יגעתי וטרחתתי! עכשיו, הקוזאק, תוכל לסבוא מן החבית עד תומה. היין דינו כ"ין נסך. הכל אבוד ללא תקנה!"

מתוך צער ומפח-נפש נכנס רבי דוד אל רבו ופרץ בבכי, בעיניים זולגות דמע עמד לפניו ושאל: "למה ומדוע נגזר עלי להתחייב בעונש כזה? הלא הטרחתתי את עצמי למען דבר מצוה, נדדתי למרחקים ולא חסכתי כל מאמץ. לא הסחתי דעתי אף הרגע מן השמירה על היין, הדדתי שינה מעיני, בוססתי רגלי בבוץ עד הברכיים. ולבסוף, ברגע האחרון ממש, נכשלתי לחלוטין וכל עמלי היה לריק. מדוע עלתה לי זאת?"

הבעש"ט הרגיע את תלמידו החביב עליו כנפשו בנועם ובטעם, ואמר לו כהאי לישנא:

"נכון שמסרת את נפשך על שמירה על כשרות היין, אך כנראה הסחת את דעתך מלהתפלל לפני הבורא יתברך שיצליח את מעשיך. וכבר לימדנו דוד המלך "אם ה' לא ישמור עיר - שווא שקד שומר"

באותו מעמד למד התלמיד לימוד מאלף לכל חייו, כי ללא תפילה לא נתכן הצלחה, אפילו בענייני רוחניות!

(את הסיפור נהג לספר הרה"ק רבי איציק'ל מנעשכ"ז ז"ע, הובא בספר 'איש תמיד' עמ' קסג)

באחד הימים פנה הבעל שם טוב הקדוש אל תלמידו הרה"ק רבי דוד ממיקוליב, וביקש ממנו שייסע למדינת בסרביה להביא משם יין כשר ומובחר.

הגיע רבי דוד למדינת בסרביה והשתתה בעיירה טילנשט זמן רב בקרב היוקבים ודורכי הענבים ובחר את מיטב היין שביקבים. הוא נשאר במקום כל ימי חודשי אלול ותשרי, שאז חלה עונת הבצירה ודריכת הענבים. כל העת חרד על

רק בתפילה

מצבה שהוקמה לכבוד הרה"ק רבי דוד ממיקוליב זי"ע

כשרות היין שיהיה מובחר וראוי למהדרין מן המהדרין, הוא שמר על הענבים כעל בבית עינו מיום בצירתם מן הכרם ולא גרע מהם עינו גם בעת הדריכה בגת גם ועד ליציקת היין לחבית.

אחרי חג הסוכות העמיס את החבית על העגלה ויצא לדרכו למז'בוז'. הימים היו קשים במיוחד לנסיעה, גשמי זעף ירדו והדרכים היו מלאי בוץ. בתנאים אלו עשה רבי דוד את דרכו אל הבעש"ט במסירות שאין לתארה. כמעט ולא נתן שינה לענפעי, כיון שחשש להסיח דעתו מן היין או לגרוע ממנו עין, אפילו לרגע קט.

כשעגלתו נקלעה לבוץ וערלים עוברי אורח הציעו לו את עזרתם בחילוף העגלה והסוסים, היה רבי דוד מוותר להם על השירות האדיב. רגליו בוססו בבוץ עד לברכיו, והוא ציפה באורך רוח לעגלון יהודי שיזדמן למקום ויבוא לעזרתו. עיף ויגע הגיע רבי דוד בשלום לשערי העיר מז'בוז', כשלבס סמוך ובטוח כי עוד מעט יעמיד את החבית בחצר רבו.

אולם משנכנסה העגלה לתוך חצר הבעש"ט, קפץ לקראתו במפתיע 'קוזאק' אחד מגדוד שומרי העיר, שהיה רכוב על סוסו. הקוזאק פקד עליו לעצור וקרא לעברו: "הראה נא לי איזו

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

במה תלוי "כל הישועות של כל ישראל לנצח"?

בכך שימצו תורותיו ועצותיו של רביה"ק בעולם!

עלים לתרופה נו

מהו עיקר הגלות, שעיקרה גלות הנפש?

הודאה ו

הזוכה: משה קרדונר, רמת אהרן
 זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

שלום במדותיו

כי באמת עניין זה של למצוא את הטוב בכל יום, אינו רק עניין בעלמא של להסתכל על הטוב ולא על הרע, אלא יש כאן עניין הרבה יותר גבוה ושרשי, שהוא 'בקשת השלום', שעושה 'שלום במדותיו ובמאורעותיו', והיינו שמבין שהימי טוב והימי רע "משלימים זה את זה", ושלימות הטוב הוא "דייקא" על ידי הימי רע, וכפי שמתבאר בהמשך המאמר שעל ידי שזוכים לגלות את הטוב שבימי רע, על ידי שמגלים את אור התורה והטוב שיש גם במקומות האלו, עי"ז האותיות שנמצאות שם מקבלים "אור רב מלעילא", נמצא שע"י הטוב הזה שמתגלה בימי רע, נשלמים גם הימי טוב עצמם כי מתגלה אור גדול שלא היה קודם, [ועומק הדבר מתבאר בדברי מוהר"ן בהלכות פורים (הלכה ד' אות ב) שהטוב שנמצא במקומות האלו שרשו מאהבה שבדעת, כי הטוב שמתגלה בבחינת האהבה שבימים לא יכול להתגלות במקומות שיש בהם התגברות הקליפות כדי שלא ינקו מזה הקליפות, ולכן מוכרח שהאור שיחיה את המקומות האלו הוא דייקא אור גבוה מאוד מבחינת האהבה שבדעת, וכשמכניעים את הלבושים והכיוונים ומתגלה אור התורה שהיה שם, מתגלה אור גדול יותר מהאור שמתגלה בימי טוב].

נמצא שיש כאן עניין הרבה יותר שרשי ומהותי, שהוא לעשות שלום בין הימים והמדות, ולהבין שכולם משלימים זה את זה, ומוכרחים גם את הימי טוב וגם את הימי רע, כי הימי טוב נותנים את הכח למצוא את הטוב שבימי רע, והטוב שבימי רע הוא אור עצום שמחזק את הימי טוב, וכך כל המאורעות והמצבים שעוברים על האדם, דייקא ע"י כולם יחד יכול להגיע לשלימות העבודה והתיקון.

שלום בין ישראל

ועל דרך זה הוא גם כן בשלום בין ישראל, שבאמת שורש השלום הוא גם כן על ידי שרואה את הטוב שבכל אחד ולא את הרע, [והוא על אותו דרך שצריך לחפש את הימי טוב גם בימי רע, כך גם צריך לחפש את הטוב שבכל אחד מישראל, וכמו שנתבאר במאמר הקודם]. אבל זה הרבה יותר מכך, כי השלום בין ישראל הוא לא רק להימנע ממחלוקת, אלא השלום הוא כח עצום שע"י נשלמת העבודה והתיקון לאין ערוך, כי כל אחד משלים את חברו, הן למטה בעולם הזה שמקבלין דין מן דין, וכל אחד מקבל את הנקודה המיוחדת שבחבירו [כמו שמתבאר בתורה לד]. והן בכל העולמות שעל ידי החיבור של רבים העושים את המצוה, נשלם התיקון הרבה הרבה יותר, [כפי שידוע עניין צירוף הבתים, שהוא נמצא בכל דבר שבקדושה כמבואר בליקו"ה הל' אישות הלכה ה], ולכן צריך "לבקש שלום" ולהבין שהשלום בין ישראל הוא שורש התיקון, והוא עיקר השורש והדרך לחיות חיים טובים ואמיתיים, [ובעומק העניין מתבאר בדברי מוהר"ן הל' פורים (ה"ד אות א) שכשמתגלה אור האהבה שבדעת נמשך שלום מופלא כי שם באמת אין שום פירוד והכל הוא בתכלית האחדות].

ההתחלה היא לבקש שלום

אבל באמת עניין זה של השלום, כגודל מעלתו, שהוא הכלל והיסוד של כל התורה כולה, כך גודל העלמו, עד שכמעט אין יודעים עד כמה עניין זה של השלום הוא היסוד והשורש של הכל, ועל כן דרכי השלום של התורה הם גנוזים ונעלמים, וכן הצדיקים שמאירים את עניין השלום גנוזים ונעלמים מאוד, ועל כן ההתחלה היא "לבקש שלום", היינו להבין את מעלת השלום, ולחפש לזכות לשלום הזה, וכשאדם יחפש וישתוקק לזכות לשלום, ויבין עד כמה השלום הוא הכלל והיסוד להכל, אז יזכה שיתגלה לו התורה הגנוזה והצדיקים הגנוזים ויוכל לקבל את הארת השלום שהם מאירים.

לכבוד מערכת עלה לתרופה
ז'א"ז יכול לאהוב את השלום בכל מקום'

בעצם מי לא אוהב שלום? עוד לא ראיתי אדם שאוהב לריב ולכעוס על אחרים ועל עצמו, (אא"כ אינו בריא בנפשו רח"ל).

וצריך להבין מה רבינו רצה ממנו 'אנ"ש הפשוטים', דהרי הדברים אמורים כלפי כל אדם בכל דרגה.

האמת היא שאם נסתכל לעצמינו בעיניים, נגלה שלא בטוח שאנחנו כאלה חובבי שלום,

כן, האדם בדרך כלל מעדיף להיות מחולק מישראל, ובמידותיו, ולא לעסוק בשלום, עד שזוכה בעזרת השם לתיקון של תורה ל"ג.

כלפי מה הדברים אמורים?

ניקה דוגמא, יום אחד אתה שומע שמע(א)ירים לך בבית שאתה לא מספיק מתייחס לאחד הילדים, או שאחד השכנים עוצר אותך בחדר

מדרגות, ואומר לך שהוא צריך שתתן לו עצה על ענין כלשהו שעובר עליו,

וענין זה הוא הכלל של כל עבודת השי"ת, והאדם בתוך עצמו נתקל בזה אין ספור פעמים,

עבר עליך יום קשה, או איזה נפילה בעבודת השם, -'מי רע', כמה אתה מוכן לאהוב את היום הזה ולהאמין שיש בו אהבת השי"ת ותורה שמכוסה בו, ולדבר עליו עם הקב"ה, ולא רק לחכות שיבוא המחר, שזה נקרא שהימים מחולקים?

וזאת רבינו מלמדינו שבאנו לעולם כדי לעשות שלום, ולקשר הכל להשי"ת,

וכשזוכה לזה בקרוב נחיה כמו הצדיקים שלא היה להם חילוק בין שמחת שליחותם בימי טוב לשליחותם בימי רע, תמיד ידעו שעושים שלום, ולא פחדו מהבירור ועשית שלום בדברים גשמיים,

בהכל יש תורה וניתן לזכות לאור רב מלעילא, ע"י אהבת השלום. נ. גולדשמיט. בית שמש.

כמה אתה שמח להירתם לעזרה, ולקחת מהזמן שלך באמת ולעצור ולעזור ולהתייחס? גם אם אתה עושה זאת באופן מושלם עם חיוך ענק, מתגנבת לה מחשבה, 'חבל שאני לא ככולל עכשיו, או בבית ב'דף היומי' על הספה.

הורגלו לחשוב ששלום זה שהאדם לא כועס ודורס, אך כפי שרבינו מגלה זה ששלום זה מה שהצדיק הנקרא ברית שלום עושה, וכמו שרבינו אומר- שמגלה את אותיות התורה בדברים גשמיים,

כלומר שלום זה גלגול שד' נמצא בכל מקום, ולהסכים להתמסר לגלות זאת, ולחבר את כל המקומות להשי"ת, על אף שודאי שהרצוי זה לעסוק בתורה הגלויה מוחין ללבושים, אך אם הקב"ה רוצה שתגלה זאת כעת בבית, או בעצמך זאת

טעם גן עדן

תורה ל"ג [א]

למצוא את השי"ת בכל מקום

[א] רביז"ל פותח את המאמר בענין שצריך "לבקש שלום, שיהיה שלום לכל אדם במידותיו, היינו שלא יהיה חילוק במידותיו ובמאורעותיו".

לכאורה יש להבין למה בתחילה אומר לבקש שלום במידות שלו ולא הזכיר ענין המאורעות, ובהמשך כשמבאר משמעות הענין אומר שלא יהיה חילוק אצל האדם במאורעות שעובר עליו?

[ב] ומכלל הדברים משמע, שכל המאורעות שנעשה בעולם בכלליות ובפרטיות הכל מאיתו יתברך, והוא מתלבש בכל המאורעות. ומי שפותח את עיניו לשבר את הרע המתלבש בכל מקום ובכל מאורע יוכל לבוא להבנה יתירה בהשי"ת דווקא מתוך מאורע זה.

[ג] אלא שכל הסיבה שהאדם אינו מוצא את השי"ת בכל מאורע הוא רק מחמת המידות שלו, כי בכל יום מתגלה בלב האדם מידה אחרת, והאדם מתרגם את המעשה של הנעשה עמו לפי המידות והמצבי רוח שנתעוררו אצלו באותו היום, חסד או גבורה וכדומה. ועל כן יש לבקש ולחפש תמיד שיהיה 'שלום' במידות שלו, כי בוודאי בהכרח שיהיה תמיד

נצחון הדעת

את עומק נס ימי החנוכה נראה לבאר על פי המובא בל' קוטי מוהר"ן (ס' נד), שהשמן הוא 'שמן משחת קדש' שהוא הדעת, על פי זה יש לבאר שמלחמתם של היוונים לא התבטאה בעקירת הדת, הם לא הסתפקו באי קיום התורה, וגם לא ניסו לכלות את כלל ישראל, מלחמתם התמקדה בכך השמן, הם נלחמו על דעתו של היהודי, ניסו להדחיק ממשבתו את האמונה והמחשבה על 'עלמא דאת', הם העמידו במרכז עולמו של היהודי את חיי העולם הזה.

וכך, הגוף אשר בימים כתיקונם שימש כאמצעי לעבור דת השי"ת, הועמד במרכז, סביבו פותח ענף הספורט, או במילים אחרות 'להשכיחם תורתך', העולם כבר אינו צועק אמונה והשתוקקות להשי"ת, את הפרנסה כבר מביא המעביד, ואז גם התענוג הוא אינו מהתורה והמציאות, צוות, העבודה בבית המקדש כבר לא מושכת את לבו של הכהן, וממילא הוא כבר מעדיף הוא להעביד את זמנו ברדיפה אחר כדור.

דעת זו כי העולם כולו מורכב מתכלית הידיעה כי כל מעשינו הם אינם אלא מהלך ארוך בן אלפי שנים המביא אל התכלית של דבקות בהשי"ת, היא הנשפעת בבית המקדש, כאשר אמרו חז"ל שבנין המשכן הוא לפי שני תאווה השי"ת לדירה בתחתונים, באמצעות בית המקדש השרה השי"ת את שכינתו בזה העולם, לכן גם ציווה להדליק בו מנורה משמן זית זך להאיר את השראת השי"ת כינה בתחתונים לכל העולם כולו (כדאיאת במנחות פו:) כל יהודי ברחבי העולם יכול היה לראות איך אור השי"ת

עומק הפרשה

בן אתי או בן ימין

ירידת הדורות מטה מטה, וביותר לקראת ביאת משיח צדקנו בעת שהתיקון צריך להגיע לשלמותו, ראתה לאיזה מקום צריך בנימין לרדת, קראה לו 'בן אוני', כלומר, ישועתו הוא רק על ידי האנינות, שיתאונן לפני השי"ת על מצבו בלב נשבר, מדי יום יקדיש זמן להתאונן על ירידתו, על גשמיותו ועביותו, וכך יעלה את השכינה בשלמות לקראת התיקון.

אך יעקב קרא לו 'בן ימין' על שם העתיד בו 'ימין ה' רוממה', בו 'ותעמוד לגורלך לקץ בימין', בו נשוב לארץ ישראל שבימין העולם (כמובא בזוהר שם, שכל טוב לה יח, מדרש אגדה במדבר א' א' ועוד), כי בד בבד עם הצער והאבל שצריך האדם להתאבל על כל ירידה, ולהתחנן לפני ה' בלב נשבר בשעת ההתבודדות, יחד עם זאת בכל היום כולו צריך להרבות השמחה הן על כל נקודה של טוב שחוטף ומעלה לשכינה לעשות נחת רוח להשי"ת והן על העתיד שבו עתיד העולם לבוא לתיקונו השלם.

וכך מסיים מוהר"ת במתק לשונו 'לְיָדַע וְלְהוֹדִיעַ שְׂפָתַי הָאֵדָם בְּצַעַר גְּדוֹל וְיָמַר מֵאֵד עַד שְׂפָתַי אֶת לְבֹא מֵאֵד מֵאֵד, יָדַע וְיִצְמַח שֶׁגַם זֶה לְטוֹבָה וְיִבְרָא נִעְלָמִין רַחֲמִים וְנִפְלְאִים בְּמִרְיֵת הַצַּעַר הַזֶּה, וְרַק שְׂפָרִיכִין לְצַעַק וְלְהַתְפַּלֵּל לַה' יִתְפַּרֵּן וְלְחַכּוֹת לְרַחֲמֵי יִתְפַּרֵּן.' (ע"פ לקו"ה ברכת הודאה ו מג - מו ובדברי נועם שם)

וּתְקַרְא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימִין

עומק העניין מבואר בזוהר הק' (ויצא קנ: וישלח קעד. ועוד), שהנה שנים עשר שבטי י-ה הם בנין השכינה הק', שנים עשר דרכים להאיר את הקדושה בעולם, אך שלמות השראת השכינה בעולם הוא יוסף ובנימין, שניהם יחד הם כנגד מידת יסוד - צדיק.

אך בעוד שיוסף הוא עצם כח זה, בנימין הוא הבאת תיקון זה למעשה, כי עצם כח המשכת הקדושה לעולם צריך להיעשות בשני דרכים, ישנם את הצדיקים המופלגים העובדים את קונם באהבה ויראה, אינם מסיחים דעת מהשי"ת, וכך מיחדים את השכינה בשלמות נוראה, אבל הצדיק עצמו אינו יכול להמשיך את התיקון בשלמות אלא על ידי צדיק נוסף הנקרא בנימין, והוא יהודי 'פשוט', ולפעמים אפילו 'פחות' ואפילו 'פחות שבפחותים', כשיהודי זה יורד לעולם ומעלה ממנו מעשה טוב, דיבור טוב, ואפילו מחשבה טובה, יורד הצדיק העליון הנקרא 'יוסף', מעלה נקודה זו מעלה מעלה, ומעורר על ידה את כל תיקונו השכינה, וכל יחוד שבעולם נעשה רק בדרך זו, על ידי אדם שירד לזה העולם מקיים כאן מעשה טוב וכך עולה נחת רוח לשכינה הק'. כשראתה רחל את סיוע בנין השכינה, ראתה את גודל

גידול נפש הנער [ג]

הענין שצריך לכבד נפשות הקטנים והנערים אינו חידוש גדול, כי הוא לכאורה יסוד הפשוט ביותר בחינוך.

אך במאמר זה באנו לחדד ולהדגיש יותר ענין ה'כבוד' של הנפש. כי אין הכבוד המדובר, בסתם כבוד והערכה של הסתכלות רופאי הנפש למיניהם. אלא מדברים אנו מענין אמיתי ועמוק יותר.

הסיבה שכל נפש נמשכת אחר הכבוד, הוא מפני ששורש כל נפש הוא בתורה, וכל התכלית של התורה הוא בשביל לכבד את השי"ת, נמצא ששורש הנפש הוא בכבוד של השי"ת שעתיד להתגלות על ידה. ועל כן מוטבע בנפש לחפש כבוד, כי באמת היא מחפשת לקחת חלק בכבוד התורה - כבוד השי"ת. וכאשר מכבדים את הנפש היא הולכת וגודלת ואכן זוכה לאור התורה ומכבדת את ה'. אך להיפך כאשר אין מכבדים אותה, ואין מכירים בה ובערכה, אזי היא נשאת בגלות בין הקליפות.

ועל כן באמת עיקר הכבוד שצריכים לכבדה הוא בכבוד האמיתי שלה, לראות אותה איך כבוד ה' עתיד לגדול על ידה. לא רק במילים חיצוניות של מחמאות והערכה.

ומשום כך הזהירו אותנו חז"ל בהזרה חמורה 'הזהירו בבני עמי הארץ שמהם תצא תורה' - להזהר שלא להסתכל על הנפש בעין חיצונית שפעמים נדמה שבאמת אין לה ערך אמיתי. כי הנפשות היקרות ביותר שתפקידם להמליך את ה', נפלו בין הקליפות ואין ניכר חשיבותם. וע"כ יש לכבד כל נפש, מחמת שעי" הכבוד, הנפש יוצאת מהעלמותה ועולה לשורשה, וכל אחריות הצלחת אותה הנפש תלויה רק בנו כפי הכבוד שונכבה.

והוא הסיבה שצריך גם לשמור על כבוד המאכלים. כי במאכלים מגולגלים נפשות יקרות, וכאשר אנו נזהרים לא לזלזל במאכלים, ממילא נתייחס עליהם בכבוד הראוי להם, ונברך עליהם בכוונה ונזכה להעלות הנפשות המגולגלות בהם לתיקונם. והדברים מבהילים מאוד, עד כמה אחריות יש לנו באופן ההסתכלות שלנו על מאכלים, שכל התיקון של המאכלים תלוי בכבוד שאנו מכבדים אותם, (ליקו"ה ברכת הפירות ג').

ואם במאכלים כך, על אחת כמה וכמה יש לנו לזכור כמה אחריות יש לנו בההסתכלות שלנו על כל נפש נער יהודי, כי הוא סכנה גדולה מאוד אם מסתכלים עליו בעיניים מזלזלות, אפילו אם הקטן אינו מרגיש בכך, ק"ו אם מרגיש מאיתנו זלזול.

כי כבוד השי"ת עתיד להתגלות מכל יהודי ויהודי. וכבוד ה' תלוי רק בנו, האם נזכה לגלות לאותו נער את הכבוד האמיתי שיש לנפשו.

ועפי"ז מובן, שיש לנו לחנך את הנערים בהזרה זו עצמו שחז"ל הזהירו לכבד בני עמי הארץ שמהם תצא תורה. כלומר להזהיר אותם מאוד לכבד את נפשם שלהם בעצמם, שלא יזלזלו לחשוב שהם ממילא עמי ארצות ואין בכוחם לגדול בתורה ויראת שמיים, כי כל ההצלחה תלוי אך ורק במידת הכבוד האמיתי שיעריכו את עצמם מצד יקרות נפשם.

◆ ועל למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מפל המלומדים: בימים האחרונים החלו העוסקים בלימוד העמוד היומי במשנה ברורה - בלימוד חלק ב', הלכות נשיאת כפיים. מכון 'לימוד הלכה - ברסלב' מפייץ בימים אלו בביתי המדרש של חסידי ברסלב אלפי חבורות לימוד, לעידוד עסק ההלכה. סדר לימוד זה המהווה קביעות מדי יום ביומו (בשונה ממסלול 'דרשו' שאינו כולל שישי ושב"ק) נקבע ע"י פוסק הדור מרן בעל 'שבת הלוי' צוק"ל, ומופיע בלוחות הלימודים ב: גליון זה- עלה לתרופה, קרני אור, לוח מורשת הנחל, לוח 'אשרינו', ובלוח עיתים לבינה. שיעורים בעמוד היומי ניתן לשמוע בטלפון: קול הלכה: 0722666666. קול הדף: 026400000.

◆ לעידוד לימוד ההלכה, ארגון 'לימוד הלכה - ברסלב' יוצא בהגדרות מיוחדות על מאות דולרים עבור טיסות לאומן ללומדי העמוד היומי במשך שלשה חודשים. לפטים והרשמה, 'קול לימוד הלכה': 0723371058.

◆ פרויקט השיעורים: שיעוריו הקבועים של הרה"ח ר' שמעון טייכנר שליט"א: א. מדי יום שני בשעה 6:30 בערב, בביהכ"ס 'כוכבי אור' רח' גפן 8 חריש. ב. מדי יום שלשי בשעה 8:15 בערב, בבית משפחת ברוך, רחוב חזון איש 66 קומת קרקע בבני ברק. שיעורים אלו בליקוטי מוהר"ן על הסדר - כעת אוזנים בתורה ט"ו. ג. שבת קודש בשעה 10:00 בבוקר, בביהכ"ס תמימי דרך, רח' גפן 20 חריש, שיעור בסיפורי מעשיות. ד. סעודה שלישית בביהכ"ס הנ"ל, שיעור בפרשת השבוע / ענייני דיומא, בזמן שקיעת החמה.

האם יש איזה חידוש בדרך של ההודאה לה' המתגלה בחנוכה, לבין ההודאה שיש בכל הימים טובים?

אכן גם בפסח שבועות וסוכות, יש הודאה. אלא שאז הוא שיר ושבח של יציאה מהגלות. מה שאין כן ימי החנוכה, הם ימים בהם מתחנכים ומתרגלים להודות ולהלל בגלות, גם לפני שזוכים לבוא לישועה השלימה.

וכמו שרביז"ל פירש את הפסוק 'בצר הרחבת לי', שצריך למצוא בכל צרה וצער את ההרחבה שהש"ת מרחיב עמו, וכפי שמצאנו בדוד המלך שהתחזק לומר בברחו מפני אבשלום בנו, שאם כבר נגזר עליו להיות נרדף, לפחות בנו הוא הרודף ולא עבד אכזר. או כדוגמת יוסף הצדיק בעת מכירתו, שהש"ת הזמין לו בשמים שיהיה לו ריח טוב בדרך.

שלכאורה יש לשאול, וכי הרחבה קטנה כזו פותרת את הבעיה? איך אפשר לשמוח עם דבר כזה? אך באמת הישועה הקטנה אינה מסדרת את הקושי והצער, אך הוא נותן חיזוק לאדם שידע שהוא לא לבד. כי עיקר הצער מכל צרה וקושי הוא ההרגשה שהוא לבד וכאילו

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות המצויות בהנחת תפילין (ה)

יודעים בבירור שאינו מקפיד על זה (בש"ע יד ד ובמשנ"ב כה נג, שמונת לקחת טלית ותפילין בלי רשות, כיון שנוח לאדם שיעשו מצוה בחפזו. אך דעת האחרונים שבזמננו אסור כיון שהרבה מקפידים על זה, או משום חוששים שיתקלקלו או בגלל איסטניסות. ראה: יפה ללב, ה כה ה. ערוך השלח, יד יא - יב. כן איש חי, לך ק"ו. כף החיים, יד, טז, כז. ציץ אליעזר, יב ז. דעת נוטה מהרה"ק, ג. רב. הלכות יום ביום, תפלה יא, טז).

ב. אמנם אם בגלל זה לא יניח תפילין כלל באותו יום - אפשר להתיר רק בתנאים דלהלן (מש"כ לא יניח וכו', ראה בא"ח שם שכתב יעבור הזמן. והיינו הך. ומש"כ בזה בש"ת אמרי יושר ב ראב, ובצל החכמה ו קיט, איירי בעיקר הדין שמונת, ולא איירו כלל לפמ"ש שכיום מקפידים).

- שאכן אי אפשר להשיג את בעל התפילין כדי לבקש ממנו רשות, אבל אם אפשר להשיגו, חייבים לבקש רשות (ראה משנ"ב יד יג וכן איש חי שם). אך צריך להזהר מאוד אם הבעלים באמת נותנים בלב שלם, שיש מקפידים ומכל מקום מתביישים לסרב (צ"א שם).

- חייבים לקפל אותם כמו שמצא אותם (שו"ע יד ד ובמשנ"ב טו).

- אסור להוציאם למקום אחר (משנ"ב ג).

- דווקא מי שעושה כן באקראי, אבל בקביעות, אסור (שם).

לעשות צרכים גדולים - צריך לברך כשמניחים שוב (משנ"ב כה מז).

ב) הנכנס רק בכדי להשתין, אזי אם הוא 'במשתנה' - אין צריך לברך שנית. ונראה שאפילו יש שם ריח רע (ראה בש"ע מג א וס"ג, דבביהכ"ס ארעי מותר. וכן בסוף דברי הבה"ל כאן ד"ה והכי. ובביה"ל מג ג ד"ה בית הכסא נרא, מסתפק אם יש ריח רע שאפשר שצ"ל. ולמעשה נראה לי שאין לברך, חדא דספק ברכות להקל, ועוד ש"ל בזה גם דעת המג"א ודעימיה שאצ"ל אף בביהכ"ס קבוע שאינו רחוק).

ג) אבל הנכנס ל'בית הכסא רגיל' רק בכדי להשתין - צריך לברך כשמניחים שוב (משנ"ב שם, שכ"ד רוב הפוסקים). אך י"א שמנהג העולם שלא לברך (שבת הלוי ט ג. הלכות יום ביום, תפלה יא הערה 91, בפרט בביהכ"ס של בית פריס). ועל כן יש להשתדל שלא להכנס לספק כזה (הלכות י"ב שם). בפרט אם הוא בית הכסא של רבים שמצוי שם ריח רע (דבזה ניתוסף צד להחמיר וכמ"ש לעיל). ומי שמברך שנית, נכון שיברך רק ברכת 'להניח תפילין' (ראה הלכות י"ב שם נה). ודע שבכל סעיף זה אין חילוק אם הוא באמצע התפילה או לאחר התפילה.

לבישת תפילין של אחרים בלי בקשת רשות

א. אין לקחת טלית או תפילין של אדם אחר בלי רשות, אלא אם כן

המסיר את התפילין וחוזר ומניח, האם צריכים לברך

א. אם מסירים את התפילין על מנת ללבשן שוב תוך שעתיים - אין צריך לברך שוב. והוא אפילו במי שהלך בנתיים למקום אחר בחוץ. אבל אם חלצו התפילין על מנת ללבשן יותר מזמן זה, צריך לברך שוב (ראה: ש"ע הרב ח כד. משנ"ב כה מו, סימן ח לז, ביה"ל מ ח ד"ה וחוזר ומניח. קצות השלחן ח סג. הלכות יום ביום, י סט. הלכות שלמה ג ז).

ב. אם חלצו התפילין שלא על מנת ללבשן שוב כלל, ואחר כך מתחרטים ורוצים ללבשן מיד - צריך לברך בכל אופן (משנ"ב שם).

ג. מי שהסיר התפילין על מנת ללבשן מיד, אבל למעשה לא חזר ללבשן אלא לאחר שעתיים, או שהסיר דעתו מהם - צריך לברך שוב כשלושן שנית (ראה במשנ"ב שם).

ד. המסיר את התפילין 'בסתמא' כלומר שלא חשב כלל אם ללבשן שוב או לא - אזי אם הוא לאחר התפילה, צריך לברך שוב כשמניחים שנית. אבל מי שעשה כן באמצע התפילה - אין צריך לברך (ביה"ל כה יד ד"ה והכי).

ה. מי שמסיר התפילין על מנת להכנס לבית הכסא, הדין שונה:

(א) הנכנס לבית הכסא על מנת

החיזוק השבועי

דָּבָר אֵינִי עוֹלָם מִשְׁמַחְתִּי אֶמְדוּ לְחַטֵּף מִה שְׂאוּכֵל, לְמַעַן יִהְיֶה "הַמְחַנֵּה הַנִּשְׂאָר לְפִלְטָה": לְמַעַשׂ שְׂהֵאֲדָם חֲפִץ שְׂיִקְמֹד תִּרְפָּה וְיִתְפַּלֵּל וְיִתְבַּרַךְ בְּחַיֵּיבְנֵי דְדוּת וְיִזְחֵי נֶקֶד מִעֲתָה מִכָּל חַטָּא וְהִדְהוּר וְכוּ' וְרִזְאָה שְׂקִישָׁה עֲלֵיו וְכוּ', יִזְחֵי חֲזֵק בְּדַעְתּוֹ שֶׁעַל כָּל פְּנִים מִה שְׂאוּכֵל לְחַטֵּף בְּחַיֵּי אֶתְנַעַם כִּכֵּל כְּחֵץ לְחַטֵּף אִיזָה טוֹב כֵּל יוֹם מִימֵי חַיֵּי, וְאֵם חָס וְשְׁלוֹם לֹא אוֹכֵל לְהִתְפַּלֵּל כִּלְכֵּל אֶרְאָה לְדַבֵּר אַחֵר כִּי אִיזָה דְבוּר שֶׁל תְּחִנָּה וּבְקִישָׁה וְכוּ', וְאֵם יִמְנַעֵנִי חָס וְשְׁלוֹם גַּם מִזֶּה מִה לַעֲשׂוֹת (כְּמוֹ שְׂשִׁמְעֵתִי מִפִּי ז'ל) אִף עַל פִּי כֵן אֶלְמֹד מַעַט אוֹ דְרַבָּה וְאִף עַל פִּי כֵן אֶתְבַּר בְּרִצְוֹנוֹת חֲזָקִים לְחַשֵּׁם יִתְבַּרְהוּ, וְאֶצְעַק עַל כָּל פְּנִים, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוֹשִׁיעֵהוּ, וְכִיּוֹצֵא כְּזֶה.

וְאֵם עֲצֵתִי חֲלוּקָה אֵם לִפְטֵ אוֹ לִישֵׁב בְּבֵיתִי, וְאִינִי יְכוֹל לָתֵת עֲצָה לְנַפְשִׁי, עַל כָּל פְּנִים אֵינִי חֲזֵק בְּדַעְתִּי, שְׂבִיבִי בְּבֵיתִי בֵּין בְּדַרְךְ אֶחְסֶף טוֹב מִה שְׂאוּכֵל, וְכֵן בְּשִׂאָרֵי דְבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְפָרְטֵם. וְכֵל זֶה בְּחַיֵּי חַיֵּי וְיִזְחֵי הַמְחַנֵּה הַנִּשְׂאָר לְפִלְטָה: הֵל' ראש חודש, ז' ב'

יהלום

וְהַכֵּלֵל אֶהוּבֵי אָחֵי, חֲזֵק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאַחֵז עֲצֻמָּה בְּכָל הַכְּחוֹת, לְשִׂאָר קִיָּם בְּעִבּוּדְתֶךָ:

ליקוטי מוהר"ן תניינא, מה